

3.2 มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) ของตัวชี้วัด (0.5 คะแนน)

แบบฟอร์มมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ชื่อหน่วยงาน สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ	คู่มือการปฏิบัติงานการขับเคลื่อนตัวชี้วัด ชื่อตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของร้อยละของพื้นที่เขตเมือง (เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี ด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค
---	---

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1.1 เพื่อให้หน่วยงานมีคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการขับเคลื่อนระดับความสำเร็จของร้อยละของพื้นที่เขตเมือง (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี ด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภคที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงขอบเขต ขั้นตอนและรายละเอียดของ แต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กร

1.2 เพื่อให้บุคลากรสามารถทำงานแทนกันได้ สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ

2. ขอบเขต (Scope)

พื้นที่ดำเนินงานที่จะทำการวัด/ประเมินผล เป็นเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ทั่วประเทศ (จำนวน 230 แห่ง) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) ได้แก่ เชียงราย ตาก นครพนม หนองคาย มุกดาหาร สระแก้ว ตราด กาญจนบุรี สงขลา นราธิวาส (ไม่นับซ้ำเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร จึงเหลือ อปท. จำนวน 95 แห่ง) และในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา (จำนวน 5 แห่ง)

ดำเนินการประเมินผล ด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค ได้แก่ เกณฑ์การวัดเมืองสุขภาพดี ด้าน Healthy Environment ประเด็นการจัดการน้ำบริโภค และ ด้าน Healthy Settings ประเด็นตลาดและร้านอาหารในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย

3. คำจำกัดความ (Definition) (ถ้ามี)

3.1 เมืองสุขภาพดี หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมสุขภาพ 3 ด้านคือ สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments) สถานประกอบการเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings) และประชาชนรอบรู้สุขภาพ (Healthy People) โดยมีการดำเนินการตามมาตรฐานเมืองสุขภาพดีระดับพื้นฐานขึ้นไป

3.2 มาตรฐานเมืองสุขภาพดี หมายถึง เกณฑ์เมืองสุขภาพดี ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments) สถานประกอบการเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings) และประชาชนรอบรู้สุขภาพ (Healthy People) แต่ละด้านมีตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดระดับพื้นฐาน ระดับดี และระดับดีมาก

3.3 พื้นที่เขตเมือง หมายถึง พื้นที่เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ทั่วประเทศ (จำนวน 230 แห่ง)

3.4 เขตเศรษฐกิจพิเศษ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ซึ่งไม่ใช่เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง) ที่อยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) ได้แก่ เชียงราย ตาก นครพนม หนองคาย มุกดาหาร

สระแก้ว ตราด กาญจนบุรี สงขลา นราธิวาส (จำนวน 95 แห่ง) และอยู่ในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา (จำนวน 5 แห่ง)

3.5 การจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค หมายถึง การประเมินเกณฑ์การวัดเมืองสุขภาพดี ได้แก่ ด้าน Healthy Environment ประเด็นการจัดการน้ำบริโภค และ ด้าน Healthy Settings ประเด็นตลาดและร้านอาหารในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย

3.6 น้ำบริโภค หมายถึง น้ำประปาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลิตเองรวมทั้งประปาหมู่บ้านหรือใช้บริการน้ำประปาจากหน่วยงานอื่น ได้แก่ การประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค และน้ำตู้หยอดเหรียญอัตโนมัติ

3.7 ตลาด หมายถึง หมายถึง สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสดด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด ซึ่งในที่นี้จะครอบคลุมเฉพาะตลาดประเภทที่ 1 กล่าวคือ เป็นตลาดที่มีโครงสร้างอาคาร ตามกฎกระทรวงวาดวยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. 2551 ออกตามในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

3.8 ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติตามกฎหมาย หมายถึง ตลาดประเภทที่ 1 ที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งตลาด

3.9 ร้านอาหาร หมายถึง หมายถึง สถานที่จำหน่ายอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่ หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

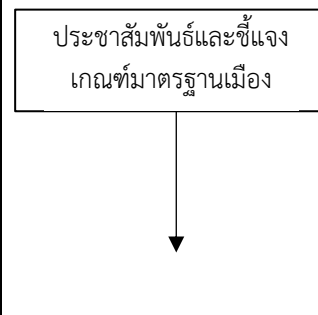
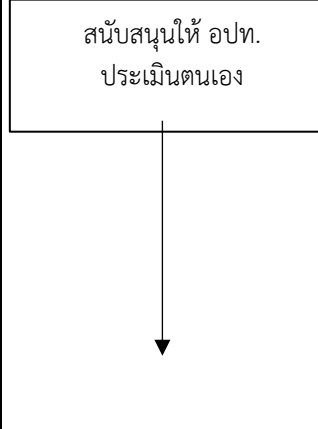
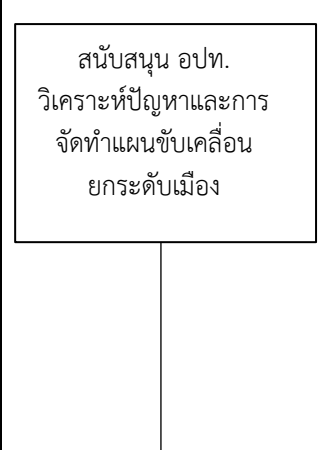
3.10 ร้านอาหารปฏิบัติตามกฎหมาย หมายถึง ร้านอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร

4. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดีด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค ได้แก่ เกณฑ์การวัดเมืองสุขภาพดี ด้าน Healthy Environment ประเด็นการจัดการน้ำบริโภค และ ด้าน Healthy Settings ประเด็นตลาดและร้านอาหาร ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ รองอธิบดีกรมอนามัย ผู้ทรงคุณวุฒิกรมอนามัย และหน่วยงานทั้งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและด้านส่งเสริมสุขภาพที่รับผิดชอบแต่ละประเด็นและตัวชี้วัดในเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี รวมทั้งรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานผ่าน Google forms และให้เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยเป็นผู้บันทึกข้อมูลรายงานกลับมายังกองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (เจ้าภาพหลัก) ตามระยะเวลาติดตามประเมินผลรายไตรมาส พร้อมกับร่วมประชาสัมพันธ์และชี้แจงมาตรฐานเมืองสุขภาพดีด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ศูนย์อนามัยได้ขับเคลื่อนร่วมกับ อปท. และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ต่อไป

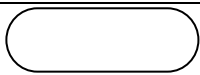
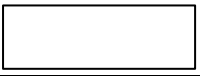
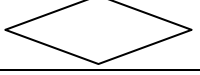

ศูนย์อนามัย มีบทบาทในการ คัดเลือก อปท. เข้าร่วมโครงการ และจัดประชุมชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี ทั้งนี้จะมีการติดตามให้ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี (Self-assessment) รวมทั้งวิเคราะห์ Gaps จัดทำแผนการขับเคลื่อนยกระดับเมือง และติดตามสนับสนุนการขับเคลื่อนและยกระดับเมือง ก่อนจะมีการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
1	 <p>พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดีฯ</p>	ร่วมประชุมพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดีด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภค	ต.ค. 65- ธ.ค.65	- กองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ - คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุภาพดี - ศูนย์อนามัย	- รายงานประชุมพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดี หรือ One-page สรุปการประชุม - เกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดี
2	 <p>ประชาสัมพันธ์และชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมือง</p>	ร่วมประชุมชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดีด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและคุณภาพน้ำบริโภคแก่ อปท.	ธ.ค.65	- กองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ - คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุภาพดี - ศูนย์อนามัย	- รายงานการประชุมชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดี หรือ One-page สรุปการประชุม
3	 <p>สนับสนุนให้ อปท. ประเมินตนเอง</p>	- จัดทำแบบประเมินตนเอง สนับสนุนให้ อปท. มีการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุภาพดี - สนับสนุนให้ คำปรึกษาแก่ศูนย์อนามัย และ อปท. - สรุปจำนวนและผลการประเมินตนเองของ อปท.	ม.ค. - มี.ค. 66	- กองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ - ศูนย์อนามัย	- แบบประเมินตนเอง (self - assessment form) - รายงานสรุปจำนวนและผลการประเมินตนเองของ อปท.
4	 <p>สนับสนุน อปท. วิเคราะห์ปัญหาและการจัดทำแผนขับเคลื่อนยกระดับเมือง</p>	- สนับสนุนให้ศูนย์อนามัยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเมืองสุภาพดีเพื่อให้เกิดการสนับสนุน อปท. จัดทำแผนขับเคลื่อนยกระดับเมือง และประเมินเมืองสุภาพดี - จัดประชุมติดตามและสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุภาพดี	เม.ย.-พ.ค.66	- กองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพ - คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุภาพดี - ศูนย์อนามัย	- รายงานการประชุมติดตามและสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุภาพดี - รายงานสรุปผลการจัดทำแผนขับเคลื่อนและยกระดับเมือง

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
		- สรุปผลการจัดทำแผนขับเคลื่อนและยกระดับเมือง			
5	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ติดตามและสนับสนุนศูนย์อนามัย และ อปท. ขับเคลื่อนยกระดับเมือง</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานหน่วยงานภายในกรมอนามัย (ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและด้านส่งเสริมสุขภาพ) หรือหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คำแนะนำ/คำปรึกษาแก่ อปท. - ให้เพื่อให้คำแนะนำ/คำปรึกษาแก่ อปท. เพื่อพัฒนาการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี 	พ.ค.-ก.ค.66	<ul style="list-style-type: none"> - กองประเมินผลกระทบท่อสุขภาพ - คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี - ศูนย์อนามัย 	รายงานการลงพื้นที่/สนับสนุนให้คำปรึกษา/สนับสนุนการแก้ปัญหาแก่ อปท.
6	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ประเมินเมืองสุขภาพดี</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมติดตามและสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี - ประสานงาน/สนับสนุนให้ศูนย์อนามัยและคณะกรรมการประเมินเมืองสุขภาพดี ดำเนินการประเมินผล การขับเคลื่อนเมืองของ อปท. 	มิ.ย.-ก.ค..66	<ul style="list-style-type: none"> - กองประเมินผลกระทบท่อสุขภาพ - คณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี - ศูนย์อนามัย 	รายงานการประชุมติดตามและสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี
7	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; text-align: center;">สรุปผล</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	- จัดทำรายงานสรุปจำนวนและผลการประเมินเมืองสุขภาพดี	ก.ค.-ส.ค.66	<ul style="list-style-type: none"> - กองประเมินผลกระทบท่อสุขภาพ - ศูนย์อนามัย 	รายงานสรุปจำนวนและผลการประเมินเมืองสุขภาพดี

สัญลักษณ์ที่ใช้

	จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
	แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน

6. ภาคผนวก (ถ้ามี)

4. Output ผลผลิต (1 คะแนน)

มีผลผลิตตรงตามเป้าหมายที่กำหนด

รายงานผลตามแผน/กิจกรรมข้อ 2.2

กิจกรรม ดำเนินการ จาก แผนปฏิบัติ การ doc (ถ้าไม่มีข้าม)	ชื่อกิจกรรม/ ขั้นตอน	หน่วย นับ	เป้า หมาย	วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	มาตรการ	ผลการ ดำเนินงาน
ขับเคลื่อนพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองสุขภาพดีทั่วประเทศ							
การพัฒนาและชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี							
	ประชุมพัฒนาเกณฑ์ มาตรฐานเมืองสุขภาพดี - ครั้งที่ 1 - ครั้งที่ 2 - ครั้งที่ 3 - ครั้งที่ 4	ครั้ง	4	6 ต.ค. 65 19 ต.ค. 65 7 พ.ย. 65 29 พ.ย. 65	6 ต.ค. 65 19 ต.ค. 65 7 พ.ย. 65 29 พ.ย. 65		
	ประชุมชี้แจงเกณฑ์ มาตรฐานเมืองสุขภาพดี	ครั้ง	1	14 ธ.ค. 65	14 ธ.ค. 65		
ขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี							
	ประชุมติดตามและ สนับสนุนการขับเคลื่อน เมืองสุขภาพดี ครั้งที่ 1	ครั้ง	1	25 พ.ค. 66	25 พ.ค. 66		
	ลงพื้นที่หรือติดตามให้ คำแนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการ แก้ปัญหา/ยกระดับการ จัดการอนามัย สิ่งแวดล้อมและส่งเสริม	ครั้ง	1	พ.ค. - ก.ค. 66	พ.ค. - ก.ค. 66		

กิจกรรม ดำเนินการ จาก แผนปฏิบัติการ การ doc (ถ้าไม่มีข้าม)	ชื่อกิจกรรม/ ขั้นตอน	หน่วย นับ	เป้า หมาย	วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	มาตรการ	ผลการ ดำเนินงาน
	สุขภาพ แก่ อปท. (ตาม แผน/หรือกิจกรรมที่ อปท.ต้องการ ขับเคลื่อน)						
ประเมินเมืองสุขภาพดี							
	ประชุมติดตามและ สนับสนุนการขับเคลื่อน เมืองสุขภาพดี ครั้งที่ 2	ครั้ง	1	15 มิ.ย. 66	15 มิ.ย. 66		

5. Outcome ผลลัพธ์ของตัวชี้วัด (1 คะแนน) (เจ้าภาพรับผิดชอบ)

มีผลลัพธ์ตรงเป้าหมายเป็นสัดส่วนตามระยะเวลา

- อปท.ที่เข้าร่วมโครงการมีการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี (Self-assessment)
(36 แห่ง)